

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/16/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8325200631
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2025:8325200631.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v právnej veci žalobcu: M.B.A. Consult Investments s.r.o., Boženy Němcovej 1080/13, Brezno, IČO: 55 414 656, zast. spoločnosťou Advokátska kancelária Galadík s.r.o., Námesie Štefana Moyzesa 45/17A, Banská Bystrica, IČO: 54 691 419, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX, o zaplatenie 4 224,99 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 11.03.2025 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 4 224,99 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4 224,99 eur od 16.03.2022 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že pôvodný veriteľ Československá obchodná banka, a.s. na základe žiadosti poskytol žalovanému dňa 09.12.2020 po preverení jeho bonity spotrebiteľský úver vo výške 5 000,00 eur s dátumom konečnej splatnosti 15.12.2024, s výškou splátky 129,26 eur, s termínom splátok mesačne k 15. dňu v mesiaci, s dátumom prvej splátky 15.01.2021, s úrokovou sadzbou 10,90 % p.a., s ročnou percentuálnou mierou nákladov 14,70 % p.a., s poplatkom za poistenie k úveru 6,21 eur mesačne a s celkovou čiastkou na zaplatenie 6 535,00 eur. Žalovaný v priebehu trvania zmluvného vzťahu načerpal sumu 5 000,- eur, z ktorej bolo uhradených 775,01 eur započítaných na istinu, ďalej 391,60 eur započítaných na riadny úrok, 110,89 eur započítaných na poplatky a 1,94 eur započítaných na zmluvný úrok z omeškania. Spolu uhradil 1 279,44 eur. Dlžná istina tak predstavuje 4 224,99 eur. Na nedodržanie dohodnutých podmienok bol žalovaný upozornený bankou výzvou zo dňa 02.11.2021, keď záväzok žalovaného predstavoval 142,56 eur, ako aj výzvou zo dňa 02.12.2021, keď jeho záväzok bol 283,97 eur. Výzvou zo dňa 17.01.2022 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky, ktorá je vo výške 562,43 eur, a zároveň bol upozornený, že ak nedôjde k jej vysporiadaniu, banka je oprávnená vyhlásiť úver za splatný. Uvedenú výzvu žalovaný prevzal dňa 21.01.2022. Nakoľko zo strany žalovaného došlo k porušeniu zmluvných podmienok, pristúpil pôvodný veriteľ dňa 15.03.2022 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky. Uvedené oznámenie bolo žalovanému zasielané dňa 17.03.2022 a dlžná suma ku dňu zosplatenia úveru predstavovala sumu 4 517,34 eur vrátane príslušenstva a poplatkov. Žalovaný si uvedenú výzvu prevzal dňa 22.03.2022. Ďalšou výzvou zo dňa 27.08.2024 vyzval pôvodný veriteľ žalovaného na úhradu záväzku vo 6 643,13 eur, ktorý pozostával z istiny vo výške 4 224,99 eur, z úroku vo výške 1357,07 eur, z úroku z omeškania vo výške 1010,02 eur a z poplatkov vo výške 51,05 eur.

Žalovaný bol predmetnou výzvou upozornený na možnosť súdneho vymáhania a postúpenia pohľadávky. Pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru 15.03.2022. Od splatnosti nezaplatennej splátky splatnej 15.09.2021 uplynuli tri mesiace, t.j. v lehote do 15.12.2021 nedošlo k

úhrade. Kvalifikovaná výzva zo dňa 17.01.2022 bola žalovanému doručená dňa 21.01.2022. Nakoľko zo strany žalovaného nedošlo k úhrade dlžnej sumy, pristúpil pôvodný veriteľ k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, a to do splatnosti najbližšej splátky na 15. deň v mesiaci; k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo 15.03.2022.

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXXXXXXXXXXX zo dňa 11.12.2024 došlo k zmene v osobe veriteľa, keď Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, Bratislava, IČO: 36854140, predmetnú pohľadávku postúpila na M.B.A. Consult Investments s.r.o., so sídlom Boženy Němcovej 1080/13, Brezno, IČO: 55 414 656, o čom bol žalovaný upovedomený. Od zosplatenia úveru si žalobca nárokuje priznanie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny vo výške 4 224,99 eur, a to od 16.03.2022 do zaplatenia. Predžalobnou výzvou zo dňa 27.01.2025 žalobca vyzval žalovaného na mimosúdne vysporiadanie daného prípadu. Žalovaný svoju povinnosť k podaniu tejto žaloby nesplnil, a to ani čiastočne.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, doručované súdne zásielky na adrese svojho pobytu opakovane nepreberal a na pojednávanie sa nedostavil.

3. Súd na nariadenom pojednávaní v neprítomnosti žalovaného, žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorý sa z neúčasti ospravedlnil a súhlasil s konaním a rozhodnutím bez jeho prítomnosti, vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so Zmluvou o ČSOB spotrebiteľskom úvere reg. č. XXXXXXXXXXXXX zo dňa 09.12.2020, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky z 02.11.2021, opakovanou výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky z 02.12.2021, poslednou výzvou na úhradu pohľadávky zo 17.01.2022, oznámením o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zo 17.03.2022, výzvou na úhradu pohľadávky z 27.08.2024, zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXXXXXXXXXXX z 11.12.2024, oznámením o postúpení pohľadávky z 13.12.2024, predžalobnou upomienkou z 13.01.2025, identifikáciou pohľadávok, písomným podaním žalobcu, pričom zistil tento skutkový stav:

4. Z obsahu Zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere reg. č. XXXXXXXXXXXXX zo dňa 09.12.2020 vyplýva, že predchodca žalobcu – Československá obchodná banka, a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili na základe žiadosti žalovaného o poskytnutie spotrebiteľského úveru zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poskytnutým úverovým limitom 5 000,00 eur. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v 48 mesačných splátkach pri výške anuitnej splátky 129,26 eur, v ktorej je zahrnutá aj splátka poisťného 6,21 eur mesačne. Ročná úroková sadzba bola vo výške 10,90 %. Výška RPMN bola 14,70 %, prvá splátka bola splatná dňa 15.01.2021 a každá ďalšia k 15. dňu v mesiaci, pričom dátum poslednej splátky bol stanovený na 15.12.2024. Celková suma, ktorú musí dlžník zaplatiť, bola 6 535,00 eur.

Podľa článku XI. bodu 3 písm. a) Úverových podmienok pre spotrebiteľské úvery veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru a žiadať o jednorazovú úhradu nesplatenej časti úveru a príslušenstva, ak dlžník mešká s viac ako s viac ako dvoma mesačnými úverovými splátkami alebo jednou úverovou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom veriteľ je oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splátkou.

5. Výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 02.11.2021 banka oznámila žalovanému na neuhradenie jeho záväzku s tým, že jeho dlh ku dňu 01.11.2021 je v sume 142,56 eur.

Ďalšou Opakovanou výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky z 02.12.2021 banka oznámila žalovanému na neuhradenie jeho záväzku s tým, že jeho dlh ku dňu 01.12.2021 je v sume 283,97 eur a vyzvala ho k jeho úhrade.

6. Poslednou výzvou na úhradu pohľadávky zo 17.01.2022 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že jeho dlh z omeškaných splátok ku dňu 16.01.2022 predstavuje 562,43 eur, vyzval ho na kontaktovanie správcu pohľadávky za účelom dohody o splácaní dlhu, v opačnom prípade bude úver vyhlásený za splatný a nebude možné splácať ho v splátkach, ale bude povinný uhradiť celý úver v sume 4 423,65 eur aj s príslušenstvom. Žalovaný túto výzvu prevzal dňa 21.01.2022.

7. Ďalším listom zo dňa 17.03.2022 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že vyhlásil celý úver dňom 15.03.2022 za splatný s uvedením, že výška jeho dlhu je 4 517,34 eur. Pokiaľ dlžná suma nebude uhradená, banka pristúpi k jej vymáhaniu súdnou cestou.

Dňa 27.08.2024 banka vyzvala žalovaného na úhradu pohľadávky v sume 6 643,13 eur, z toho istina je vo výške 4 224,99 eur, úrok vo výške 1 357,07 eur, úrok z omeškania vo výške 1 010,02 eur a poplatky sú vo výške 51,05 eur.

8. Listom zo dňa 13.12.2024 Československá obchodná banka, a.s. oznámila žalovanému, že s účinnosťou od 11.12.2024 postúpila pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.12.2020 na spoločnosť M.B.A. Consult Investments s.r.o., Boženy Němcovej 1080/13, Brezno, IČO: 55 414 656, teda na žalobcu v tomto spore s tým, že žalovaný je už jej dlžníkom a má plniť výlučne jej.

9. Predžalobnou upomienkou zo dňa 12.06.2023 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 7 243,58 eur (vrátane nákladov právneho zastúpenia) najneskôr do 28.01.2025 na ním uvedený účet.

10. Zo žaloby vyplýva, že žalovaný čerpal titulom úveru sumu 5 000,- eur a uhradil banke sumu 1 279,44 eur, z toho 775,01 eur bolo započítaných na istinu, 391,60 eur bolo započítaných na riadny úrok, 110,89 eur na poplatky a 1,94 eur na zmluvný úrok z omeškania.

11. Žalobca na súdnu výzvu týkajúcu sa skúmania bonity klienta pred poskytnutím úveru reagoval dňa 26.05.2025. Súdu predložil formulár s dátami, na základe ktorého posúdil žalovaného ako budúceho klienta a jeho schopnosť splácať žiadaný úver.

12. Po vykonanom dokazovaní súd prejednávany spotrebiteľský spor takto právne uzatvára:

Podľa § 1 ods. 2 prvej vety zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

Podľa § 7 ods. 1 zákona veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z.z. vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 7 ods. 20 zákona č. 129/2010 Z.z. na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,

- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

Podľa § 11 ods.1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p).

Podľa § 11 ods. 2 zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

13. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi Československou obchodnou bankou, a. s. a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, pre ktorú je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

16. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi ČSOB, a.s. a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 5 000,00 eur, ktorý sa zaviazal splatiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 129,26 eur pri počte splátok 48. Žalovaný titulom splatenia pôžičky a súvisiaceho poistného uhradil veriteľovi finančné prostriedky vo výške 1 279,44 eur, z toho 775,01 eur bolo započítaných na istinu, 391,60 eur bolo započítaných na riadny úrok, 110,89 eur na poplatky a 1,94 eur na zmluvný úrok z omeškania.

17. Uzatvorená zmluva o pôžičke je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Predchodca žalobcu je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytovala spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

18. Pri skúmaní jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že sú v nej uvedené všetky povinné údaje v zmluve § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, preto nemožno poskytnutý úver z dôvodu podľa § 11 ods.1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

19. Odhliadnuc od vyššie uvedeného však súd jednostranný právny úkon žalobcu z 17.03.2022 - Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktoré je de facto vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, považuje za neplatný právny úkon, a to pre jeho neurčitosť. K tomu, aby došlo k zosplateniu dlhu v súlade so zákonom, je potrebné vedieť, s ktorou konkrétnou splátkou je dlžník v omeškaní (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/31/2023 z 30.01.2024, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/171/2018 zo dňa 04.04.2019). V posudzovanom prípade oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti neobsahuje uvedenie omeškanej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Nešpecifikovanie konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Hmotnoprávny úkon žalobcu svojim obsahom odporuje zákonu, a to § 53 ods. 9 a § 565 pre absenciu nezameniteľného uvedenia splátky, pre ktorú žalobca pristupuje k mimoriadnej splatnosti úveru, ako aj okolností, za akých k nej došlo. Takýto nejednoznačný právny úkon nemôže mať žiadne právne následky. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka je súd povinný prihliadať ex officio (porovnaj v súvislosti s neplatnosťou zosplatenia rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24.02. 2022).

Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/14/2021, v ktorom je uvedené, že „neuviedenie konkrétnej splátky, pre ktorú žalobca jednorazovo predčasne zosplatnil celý dlh, vyplývajúci z úveru, spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto jednostranného právneho úkonu žalobcu pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

Platnosťou mimoriadneho zosplatenia sa vo vyššie uvedených intenciách zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý poukázal na to, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024).

20. Súd teda dospel k záveru, že nedošlo k platnému predčasnému zosplateniu úveru. V tejto súvislosti bolo povinnosťou súdu skúmať, či bez platného zosplatenia spotrebiteľského úveru došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z neho vyplývajúcej.

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy a po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady

sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky inému, aj nebankovému subjektu. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke, buď inej banke, alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky, z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil, a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku. Povinnosťou banky (postupcu) pred postúpením pohľadávky bolo teda písomne vyzvať dlžníka (žalovaného) na splatenie peňažného záväzku a preukázať doručenie takejto výzvy žalovanému, ako zákonného predpokladu pre spôsobilé postúpenie pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Rovnako to platí a na splnení povinnosti písomnej výzvy bankou v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia treba trvať aj v prípade, kedy ku dňu postúpenia bol dlžník v omeškaní so splácaním po dobu dlhšiu než 1 rok, čiže súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahlo 1 rok. Z obsahu spisu nevyplýva, že by banka – ČSOB, a.s. ako veriteľ splnila svoje povinnosti vyplývajúce z uvedeného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že veriteľ - dodávateľ - uvedené zákonné podmienky pred postúpením pohľadávky nedodrжал, pretože ani výzvy na zaplatenie, ani oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, neobsahovali označenie splátky, pre ktorú k zosplateniu došlo. Ak zákonné predpoklady postúpenia pohľadávky na inú osobu nie sú splnené, pohľadávka banky je nepostupiteľná, a to bez ohľadu na to, že prípadne v obchodných podmienkach je uvedené, že klient súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Keďže išlo o postúpenie pohľadávky medzi bankou a nebankovým subjektom, vyžadovalo sa aj preukázanie splnenia zákonných podmienok ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktoré je vo vzťahu k ust. § 524 Občianskeho zákonníka upravujúceho postúpenie pohľadávky právnou normou *lex specialis*, teda normou, ktorá sa uplatní prednostne. V prípade spotrebiteľských zmlúv medzi bankou a spotrebiteľom jednoznačne platí záver, že banka v postavení dodávateľa sa nemôže odchyliť od ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách v neprospech spotrebiteľa, a to skrze materiálneho korektívu ochrany práv spotrebiteľa vyjadreného v ustanovení § 54 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko je zjavné, že takýmto odklonom (v neprospech spotrebiteľa) by bol porušený Občiansky zákonník.

Banka má nepochybne právo postúpiť pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je však nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. V zaužívanej súdnej praxi už niet žiadnych pochybností o tom, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za splnenia zákonných predpokladov (predchádzajúcej písomnej výzvy a nepretržitého viac než 90 dní trvajúceho omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku). V tomto prípade bolo konštatované, že k platnému zosplateniu pohľadávky zo spotrebiteľského úveru nedošlo, preto nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorá nebola platne zosplatená. Ak nedošlo k platnému postúpeniu, nemôže byť vlastníkom súdnej pohľadávky a jej príslušenstva žalobca – spoločnosť M.B.A. Consult Investments s.r.o., Boženy Němcovej 1080/13, Brezno, IČO: 55 414 656. Aktívna legitimácia žalobcu v tomto spore nie je teda daná, a keďže táto základná podmienka konania nie je splnená, súd bez ďalšieho dokazovania túto žalobu musel zamietnuť.

21. Pre úplnosť súd uvádza, že ak by aj zosplatenie nebolo neplatné pre neuvedenie splátky, ktorá má za následok veriteľom použité zosplatenie úveru, banka by nemohla úver zosplatiť pre porušenie ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože neskúmala dostatočne bonitu žalovaného ako svojho potencionálneho klienta. Napriek súdnej výzve žalobcu súdu nepredložil dôkaz o tom, že by jeho predchodca pred schválením úveru skúmal príjmy a výdavky žalovaného vrátane záväzkov voči iným bankovým inštitúciám. Jeho povinnosťou bolo preveriť aj register nebankových inštitúcií.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/18, z ktorého vyplýva, že Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať *ex offio* existenciu porušenia povinnosti stanovenej

v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodíť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe. Obdobný názor je vyjadrený aj v rozhodnutiach Súdneho dvora vo veciach sp.zn. C-565/12 z 27.03.2014, C-449/13 zo dňa 18.12.2014.

22. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi, a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

23. Podľa rozsudku KS v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017: V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.Z. v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti.

Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval (nezaujímali ho skutočné výdavky žalovaného a ich preukázanie a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru a nevykonal ani lustráciu v prístupných registroch). V zmluve sa síce uvádza, že žalovaný má príjem 380,00 € a výdavky 0,00 € ale tieto údaje neboli doložené žiadnymi dokladmi.“

24. Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 12Co/136/2019 zo dňa 28.05.2020 uviedol: „ Žalobca v konaní na súde prvej inštancie ako aj v podanom odvolaní poukázal na to, že pri skúmaní bonity vychádzal jednak zo Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, reportu J. poisťovne a z B. reportu, avšak z týchto listín žalobca nemohol úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovaných. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že z uvedených listín a registrov nemohol žalobca ako veriteľ zistiť celkovú finančnú situáciu žalovaných, teda takýto postup žalobcu nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie žalobcu považoval za skúmanie bonity žalovaných, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaných, ako napr. ich celkovú zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalobca si nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaných potrebnej pre posúdenie ich schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovaných splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

25. V tomto smere možno poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23CoCsp/26/2020, ktorý hovorí o tom že cieľom ust. § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11. ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je predovšetkým dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Zároveň v predmetnom rozhodnutí uvádza, že dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru.

26. Krajský súd v Prešove c rozsudku sp. zn. 6CoCsp/5/2023 zo dňa 15.06.2023 uviedol: „, Zo spisu vyplýva, že žalobca v priebehu prvoinštančného konania predložil (i) printscreen obrazoviek z úverového registra zo dňa 16.01.2017 s (ii) printscreen dopytu do Sociálnej poisťovne zo dňa 16.01.2017. Odvolací súd poukazuje na to, že síce z predložených printscreenov výpisu z úverového registra a Sociálnej poisťovne vyplýva, že tento dopyt bol uskutočnený v deň poskytnutia úveru, teda jeho právny predchodca skúmal záväzky žalovanej voči iným bankovým subjektom, ako aj príjem žalovanej, avšak žalobca nepreukázal kedy a či vôbec zisťoval aj ďalšie bežné výdavky žalovanej, napr. na domácnosť, stravu, atď. Žalobca tak nepreukázal, či jeho právny predchodca skúmal celkovú finančnú situáciu na strane žalovanej pred poskytnutím spotrebiteľského úveru alebo až po jej uzatvorení, preto nebolo možné prisvedčiť tvrdeniu žalobcu o dostatočnom skúmaní bonity jeho právnym predchodcom, keďže v tomto smere žalobca neuniesol dôkazné bremeno tak, ako to už uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení. Odvolaciemu súdu v tomto smere vyplýva, že žalobca, resp. jeho právny predchodca v prípade ďalších nákladov a záväzkov žalovanej vychádzal len z jej tvrdení, ktoré uviedla v žiadosti o poskytnutie úveru. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, a teda, že právny predchodca žalobcu neskúmal všetky aspekty a okolnosti na strane žalovanej, teda možno konštatovať, že z tvrdení žalobcu nevyplýva ani to, či si jeho právny predchodca utvoril reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Žalobca síce poukazoval na rodinnú situáciu a počet vyživovacích povinností žalovanej, avšak v prípade týchto informácií vychádzal len z vyjadrení žalovanej, bez toho, aby tieto mal preukázané. Rovnako ani v

prípade výdavkov žalovanej nevyplýva, aby došlo k ich dostatočnému skúmaniu, pretože boli tieto vôbec uvedené a ani zisťované neboli a rovnako vôbec neboli zisťované ani bytové a rodinné pomery žalovanej, teda či táto byva sama alebo spolu s inými osobami, aké sú jej mesačné výdavky na stravu, atď. Z uvedených dôvodov teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca, resp. jeho právny predchodca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

27. V rozhodnutí sp. zn. 1CoCsp/12/2023 zo dňa 13.06.2023 Krajský súd v Prešove uviedol: „Žalobca bol súdom prvej inštancie vyzvaný na preukázanie splnenia povinností veriteľa v súvislosti so zisťovaním bonity žalovaného s poukazom na ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Na uvedenú výzvu reagoval žalobca podaním zo dňa 8.11.2022, v ktorom uviedol, že veriteľ je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver povinný brať do úvahy dobu, na ktorú sa úver poskytuje, príjem spotrebiteľa a údaje o existujúcich záväzkoch získané z jedného alebo viacerých registrov. Existujúce záväzky spotrebiteľa veriteľ v danom prípade overil dopytom do úverového registra, z ktorého bolo zistené, že spotrebiteľ mal v čase podania žiadosti o úver splátkový úver so zostatkom 6.870,- eur s mesačnou splátkou 127,65 eur a Kreditnú kartu s úverovým rámcom vo výške 300,- eur s mesačnou splátkou 15,- eur. Žalovaný deklaroval čistý príjem vo výške 410,- eur, ktorý bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne a pri posudzovaní žiadosti o úver bola v rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb braná do úvahy paušálna suma 198,- eur. Výpočet disponibilného zostatku z príjmu bol realizovaný: 410,- eur (príjem) - 127,65 eur (existujúce záväzky) - 198,- eur (paušálna suma výdavkov) = 84,35 eur (disponibilný zostatok). Disponibilný zostatok podľa žalobcu je vyšší ako splátka schvaľovaného úveru. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by jeho právny predchodca zisťoval a vyhodnotil dostatočným spôsobom príjem žalovaného pred uzavretím Zmluvy o úvere. Žalobca podobne neunesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovaného pred uzavretím tejto zmluvy. Žalobcom predložený dopyt do úverového registra sa týkal len úverovej zaťaženia žalovaného vo vzťahu k právnemu predchodcovi žalobcu Slovenskej sporiteľni, a.s. Navyše skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je ani dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať aj o pôžičky súkromné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou, či počtom vyživovacích povinností dlžníka. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“

28. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 3CoCsp/5/2023 zo dňa 01.06.2023 uviedol: „Odvolací súd sa taktiež stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ani pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovanej pred uzavretím zmluvy o úvere. Tvrdenie žalobcu o mesačných výdavkoch žalovanej vo výške 400 eur neboli ničím podložené. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Právny predchodca žalobcu nezískal hodnoverné informácie o výdavkoch žalovanej na živobytie, ubytovanie, stravu, náklady na energie a pod. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“

29. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 22CoCsp/16/2023 zo dňa 19.12.2023 uviedol: „Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Žalobca tvrdil, že právny predchodca pri posudzovaní výdavkov žalovanej vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti vo výške 210,20 eura. Z dôkazov predložených žalobcom však nevyplýva, že by právny predchodca žalobcu zisťoval priemerné mesačné výdavky žalovanej na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.). Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ plynie, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb

spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho-ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý používa paušálny údaj v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017. Z ust. §2 ods.5 plynie cit. „Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“ Z uvedeného nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima.“

V tomto smere súd tiež poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/20/2020 zo dňa 23.09.2020, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 53CoCsp/30/2021 zo dňa 23.09.2021.

30. Žalobca v konaní hodnoverne nepreukázal, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere spĺňal maximálny zákonný limit ukazovateľa schopnosti splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 21 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca nepreukázal, aby akýmkoľvek spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovaného potrebných na zabezpečenie jeho základných životných potrieb a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jeho spôsobilosti splácať úver. Pravidelné ani bežné každodenné výdavky žalovaného nijako nezisťoval, rovnako tak ani o údaje z úverového registra. Neskúmal výdavky žalovaného na bývanie, dopravu alebo domácnosť napriek tomu, že dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Výdavky spotrebiteľa nepredstavujú iba splátky úverov. Žalobca teda nepreukázal, aby skúmal výdavky žalovaného, keďže z predložených listinných dôkazov takéto zisťovanie nevyplýva.

Bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti, a ako vyplýva z okolností prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup právneho predchodcu žalobcu bol v tejto súvislosti iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Právny predchodca žalobcu vôbec nezisťoval príjmy a výdavky žalovaného, napriek tomu poskytol žiadaný úver. Nezaujímal sa, aké má žalovaný príjmy zo zamestnania či inej obdobnej činnosti a aké má výdavky na živobytie, a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru.

Žalobca v zmysle ust. § 11 ods. 2 v spojení s ust. § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch pred poskytnutím úveru neposúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou bonitu klienta prostredníctvom preukázania príjmov, výdavkov a úverového zaťaženia, a teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver.

31. Vzhľadom na porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou, žalobca nemohol ani platne pristúpiť k zosplatneniu úveru poskytnutého žalovanému, a to v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej veci súd žalobu žalobcu zamietol, a teda v spore bol úspešný žalovaný, ktorému by tak patrilo právo na náhradu trov konania. Žalovanému však v tomto spore žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že mu vo vzťahu k neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.